

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาในเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์อ้างอิงทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ แยกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในพื้นที่จังหวัดนครพนม
จำนวน 6 แห่ง

ส่วนที่ 2 นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดน ในพื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 6 แห่ง

**ส่วนที่ 3 ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ
6** ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในพื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 6 แห่ง

ส่วนที่ 4 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีหน้าที่ประกอบอาหารเลี้ยงนักเรียน ของโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดน ในพื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 6 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวน
ชายแดนที่ 23 ในพื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 6 แห่ง โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 46 คน

1.2.2 นักเรียน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง โดยคัดเลือกเฉพาะนักเรียน
ที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 87 คน

1.2.3 ผู้ปกครอง คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง โดยคัดเลือกเฉพาะ
ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 87 คน

1.2.4 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง โดยคัดเลือก

เฉพาะแม่บ้านเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ประกอบอาหารกลางวันเลี้ยงเด็กนักเรียน โรงเรียนจำนวน 10 คน/โรงเรียน รวม 60 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	อำเภอ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)					รวม
		ครู	นักเรียน		ผู้ปกครอง	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร	
			ป.5	ป.6			
1. บ้านนาสามัคคี	นาทม	5	3	5	8	10	31
2. ช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8	นาทม	6	4	6	10	10	36
3. บ้านหาดทรายเพ	ท่าอุเทน	5	5	6	11	10	37
4. ชูทิสวิทยา	ท่าอุเทน	8	14	14	28	10	74
5. คอนราดเฮงเกิ้ล	โพนสวรรค์	12	6	8	14	10	50
6. บ้านหนองคู	โพนสวรรค์	10	7	9	16	10	52
รวม 6 โรงเรียน	3 อำเภอ	46	39	48	87	60	280

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย คำถาม 2 ลักษณะ คือคำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิด ที่เป็นคำถามกำหนดให้เลือกตอบ โดยการสัมภาษณ์ครู-นักเรียน ผู้ปกครอง และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ แบบพบกันโดยตรง ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 4 ชุด ดังนี้

2.1.1 ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ครู เก็บข้อมูลตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 46 คน โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

1) ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ สภาพพื้นที่ทางการเกษตรของโรงเรียน สภาพแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของโรงเรียน (เฉพาะตอนย่อยที่ 1.2 สภาพพื้นที่ทางการเกษตรของโรงเรียน สัมภาษณ์เฉพาะครู

ผู้รับผิดชอบโครงการเกษตรอาหารกลางวันของโรงเรียน จำนวน 6 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน รวม 6 คน เท่านั้น)

2) ตอนที่ 2. การดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม เป็นคำถามเกี่ยวกับการผลิตการเกษตรเพื่อประกอบเลี้ยงอาหารกลางวัน การผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ การแปรรูปและถนอมอาหาร การประกอบอาหารกลางวัน อาหารเสริมที่มีคุณค่าและถูกสุขลักษณะ การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเกษตรและโภชนาการในโรงเรียน

3) ตอนที่ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดทำแผนการผลิตพืช การจัดทำแผนการประกอบอาหารกลางวันตามหลักโภชนาการ การผลิตพืช การประกอบอาหารกลางวัน การแปรรูปและถนอมอาหาร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งคำตอบให้เลือกเป็น 3 ระดับคือ เห็นด้วยระดับมาก เห็นด้วยระดับปานกลาง และเห็นด้วยระดับน้อย

4) ตอนที่ 4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ทางการเกษตร สภาพแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร การผลิตพืชเพื่อประกอบอาหารกลางวัน การผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ การแปรรูปและถนอมอาหาร การประกอบอาหาร อาหารเสริมคุณค่าทางโภชนาการของโรงเรียน ซึ่งแบ่งคำตอบให้เลือกเป็น 4 ระดับคือ มีปัญหาระดับมาก มีปัญหามานกลาง มีปัญหาระดับน้อย และไม่มีปัญหา

2.1.2 ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน เก็บข้อมูลตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 87 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1) ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่เพศ อายุ กำลังศึกษาระดับ อาชีพของผู้ปกครอง การพักอาศัย

2) ตอนที่ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม ได้แก่ การจัดทำแผนการผลิตพืช กิจกรรมด้านการเกษตร การนำความรู้ด้านการเกษตรไปปฏิบัติ การจัดทำแผนการประกอบเลี้ยง การแปรรูปและการถนอมอาหาร

2.1.3 ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เก็บข้อมูลตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 87 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1) ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพเกี่ยวกับนักเรียน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้จากภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร รายได้รวม

2) ตอนที่ 2. การมีส่วนร่วมและความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 2 ตอนย่อยได้แก่

(1) ตอนย่อยที่ 2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นคำถามเกี่ยวกับการวางแผนการผลิตพืช การผลิตพืช การวางแผนการประกอบเลี้ยง

(2) ตอนย่อยที่ 2.2 ความคิดเห็นในการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดนครพนม เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดทำแผนการผลิตพืช กิจกรรมด้านการเกษตร การนำความรู้ด้านการเกษตรไปปฏิบัติ การจัดทำแผนการประกอบเลี้ยง การแปรรูปและการถนอมอาหาร ซึ่งแบ่งคำตอบให้เลือกเป็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วยระดับมาก เห็นด้วยระดับปานกลาง และเห็นด้วยระดับน้อย

2.1.4 ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เก็บข้อมูลตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1) ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพเกี่ยวกับนักเรียน

2) ตอนที่ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม เป็นคำถามเกี่ยวกับการกำหนดรายการอาหารกลางวัน สุขลักษณะในการประกอบอาหาร

2.2 การตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือ

2.2.1 สร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์โดยการทบทวนวรรณกรรม เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 การตรวจสอบความถูกต้องกับเนื้อหา โดยนำเสนอแบบสัมภาษณ์กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์และเที่ยงตรงตามเนื้อหา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาดำเนินการดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาขอความร่วมมือนักวิชาการ ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน สำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับผู้วิจัยนักครู-นักเรียน ผู้ปกครอง และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และนำไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตามเป้าหมาย

3.2 เมื่อทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในแต่ละราย ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ ของข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แต่ละชุด

3.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ 25 มกราคม 2556 ถึง 15 มีนาคม 2556

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลของกลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมดแล้วนำข้อมูลบันทึก ลงรหัสข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและทำการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 อธิบายลักษณะข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป การดำเนินงาน ความคิดเห็น การมีส่วนร่วม ปัญหาและ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โรงเรียนตำรวจ-ตระเวน ชายแดน ในจังหวัดนครพนมของครู-นักเรียน ผู้ปกครองและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับการ ดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัด นครพนม ได้นำคะแนนแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยและจัดช่วงให้เป็นเกณฑ์ในการ ประเมินผลความคิดเห็น ดังนี้

1.00 – 1.67	คะแนน	เห็นด้วยระดับน้อย
1.68 – 2.34	คะแนน	เห็นด้วยระดับปานกลาง
2.35 – 3.00	คะแนน	เห็นด้วยระดับมาก

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของครู เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเกษตร
เพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม ได้นำคะแนน
แต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยและจัดช่วงให้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลความคิดเห็น ดังนี้

1.00 – 1.67	คะแนน	ปัญหาระดับน้อย
1.68 – 2.34	คะแนน	ปัญหาระดับปานกลาง
2.35 – 3.00	คะแนน	ปัญหาระดับมาก

